

Obecné zastupiteľstvo obce Naháč, Naháč 84, 919 65 Naháč - Bc. Jana Lopatková, hlavná kontrolórka

Č. spisu: 4/2020
Dátum: 29.11.2020

SPRÁVA Z VYKONANEJ KONTROLY zameranej na dodržiavanie zákona 431/2002 Z. z.

Cieľom kontroly bolo overiť správnosť, úplnosť, preukázateľnosť vykonávania príjmových finančných operácií, alebo ich časti, spoľahlivosť výkazníctva, dodržiavanie zákonov a všeobecne záväzných právnych predpisov vzťahujúcich sa k predmetu kontroly.

Predmetom kontroly bola kontrola plnenia daňových príjmov rozpočtu obce Naháč, dodržiavanie postupu účtovania pri výbere miestnych daní a poplatkov, ktoré významnou mierou ovplyvňujú výšku príjmovej časti rozpočtu najmä v položkách 121001 daň z pozemkov, 121002 daň zo stavieb, 133001 daň za psa, 133013 poplatok za komunálny odpad a drobný stavebný odpad, 229002 za odber podzemnej vody, 223001 poplatky za prevádzkovanie KDS za obdobie rokov 2016-2020.

Zistenia :

Obec má povinnosť viesť účtovníctvo v súlade so zákonom č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov a opatrenia MF SR č. MF/16786/2007-31, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, štátne fondy, obce a vyššie územné celky.

Platby vybranej vzorky daňovníkov boli uhrádzané prevažne v hotovosti, okrem úhrad PO, ktorá platbu vykonáva prevodom na BÚ. Spôsob účtovania jednotlivých účtovných operácií je obci automatizovaný, zabezpečovaný prostredníctvom počítačových programov URBIS a DECOM a obec má zmluvne zabezpečenú a uhrádzanú systémovú počítačovú podporu.

Účtovná jednotka, ktorou je aj obec má povinnosť overiť inventarizáciou v zmysle § 29 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve, či stav majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov zodpovedá skutočnosti. Účtovná jednotka vykonáva inventarizáciu ku dňu, ku ktorému zostavuje riadnu alebo mimoriadnu účtovnú závierku. Účtovníctvo účtovnej jednotky je preukázateľné, ak všetky účtovné záznamy sú preukázateľné a účtovná jednotka vykonala inventarizáciu (§ 8 ods. 4 zákona o účtovníctve). Napriek opakovanej žiadosti kontrolórke neboli predložené ku kontrole požadované inventúrne zoznamy pohľadávok, zoznamy platcov za káblovú televíziu a vnútorná smernica obce, čím obec opakovane porušila povinnosti §21 ods. 3 písm. b), c) zákona č. 357/2015 Z. z.

Pred zaúčtovaním príjmov musí prísť k vecnej a formálnej kontrole účtovných dokladov. Každý účtovný doklad musí byť preukázateľný, musí mať pokladničný prípad, inak by nebol hodnoverný podľa §8 ods.1 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve.

Obec má v súlade so zákonom schválené vnútorné predpisy o vedení účtovníctva a obehu účtovných dokladov, smernicu o evidovaní, odpisovaní a účtovaní majetku, smernicu o vedení pokladnice, takisto aj smernicu o postupe pri vyradovaní a likvidácii majetku a zriadení vyradovacej a likvidačnej komisie, smernicu o inventarizácii majetku, záväzkov, a rozdielu majetku a záväzkov, ale uvedenými smernicami sa neriadila.

- Obec v sledovanom období vyrubovala dane a poplatky rozhodnutiami.
- Nebol dodržaný termín splatnosti daní podľa VZN, bol zistený rozpor s platnými VZN pri vyrubenej dani zo stavieb.

- Neboli dodržané Zásady hospodárenia a nakladania s majetkom obce Naháč (§16 Pohľadávky), pohľadávky neboli vymáhané od daňovníkov v niektorých prípadoch aj viac rokov.
- Kontrolovaný subjekt si nesplnil zákonnú povinnosť vyplývajúcu z ustanovení zákona č. 138/1991 o majetku obcí - §7 ods.2 písm .c) tým, že nevymáhal dlh od dlžníkov na daniach a poplatkoch.
- Originály doručených rozhodnutí neboli totožné s rozhodnutiami, ktoré boli predložené ku kontrole.
- ZFK a) nebola vykonávaná (predložené dokumenty výkon ZFK nepreukazovali), alebo b) ak vykonaná bola, tak len formálne, lebo rozhodnutia nespĺňali podmienku súladu s vyššie ustanovenými zákonov a VZN, čím prichádzalo k porušovaniu ustanovení § 7 zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- Obec ako správca dane nevyznačovala na rozhodnutiach dátumy prevzatia rozhodnutia dátum nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, čím prichádzalo k porušovaniu stanovených lehôt na úhradu a tak aj k vznikom nedoplatkov a znižovaniu príjmov v rozpočte obce.
- Predložené dokumenty boli rozdielne od originálov takéto účtovné doklady v zmysle zákona o účtovníctve nie je možné považovať za správne, hodnoverné a preukázateľné.
- V rozhodnutiach v roku 2018 a 2019 bol v odôvodneniach uvedený odkaz na vnútornú smernicu, ktorá sa týkala vysporiadania platieb za rok 2016 a nesúvisela s platbami v daných rokoch. Smernica nebola H.k. predložená..
- Prichádzalo k porušovaniu §81 ods. 1 zákona 582/2004 Z. z. a VZN 1/2012 - §11 ods.11 a VZN 4/2019 §11, ktorý stanovuje, že vyrubený poplatok je splatný do 15 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia
- Stav pohľadávok za jednotlivé roky nebol h.k. predložený.
- Kontrola plnenia poplatkov za KO a DSO pri právnických osobách nebolo možné skontrolovať, lebo podklady neboli obcou predložené.
- Pri poplatkoch za vodu bola vo výmeroch účtovaná cena podľa VZN, ale výmery za vodu neboli doručované obyvateľom oproti podpisu, preto nie je možné dokázať, či boli výmery poplatníkom naozaj doručené.
- Predložené výmery vykazovali nedostatky v stanovovaní termínov úhrad, často boli vystavované s dátumom úhrady v termíne, ktorý už uplynul, vyskytovali sa iné sumy na vystavenom výmere a iné platby, ktoré boli požadované ako úhrada.
- Platby za vodu neboli uhradené v stanovených termínoch, pri niektorých platbách bolo meškание s úhradou aj dlhším ako 2 roky bez toho, aby obec nejakým spôsobom urgovala uhradenie platieb, čím prichádzalo aj k porušeniu zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí .
- Pri kontrole boli zistené rozdielne sumy výpočtov poplatkov a rozdielne sumy na predložených rozhodnutiach, aj rozdielne výšky prijatej platby do pokladne obce. Takýmto konaním prichádzalo k porušovaniu § 34 zákona o účtovníctve
- Okrem niektorých neplatičov, ktorí meškali s platbami viac rokov boli zistené nedostatky v platbách obyvateľov najmä za obdobie s dátumom odpisu stavu vodomeroov 31.12.2017.
- Výmery platieb za vodu pre subjekt vybraný OcÚ predložené neboli.
- Vo faktúrach vystavených obcou Naháč na PO 1 sa obec Naháč odkazuje na zmluvu č. 2001/6, ktorá s týmto partnerom nie je zverejnená - v detaile zmlúv je uvedená zmluva č. 06/2001 uzatvorená s partnerom obec Horné Dubové.

- Nie sú zverejnené ani nové zmluvy na odber pitnej vody s právnickými osobami PD Horné Dubové- Naháč a obec Horné Dubové po výmene vodomerov v roku 2017 tak ako to ukladalo platné uznesenie a platné VZN 5/2017 o zásobovaní pitnou vodou. čl. III –ods. 2, ods.7 písm. d , čl. VI písm. a) , Čl. VII ods. 1 písm. l., písm. m), písm. n), čl. XI, čl. XII – ods. 1 písm. a), písm. d),písm. e) , písm. h) ods. 2, ods. 3, čl. XIII, ods. 2, ods. 3, ods.7,ods. 8, ods.9, ods.10, ods. 14, ods. 15, ods. 16, a najmä článok XVI ods. 1.
- Faktúry vystavované obcou boli vystavené aj v rozpore so zákonom o účtovníctve bez toho, aby boli uvedené počiatkové a konečné stavy na meradlách –vodomeroch. Uvedeným konaním prišlo zo strany obce aj k porušovaniu § 6 ods. 1 zákona o účtovníctve, podľa ktorého je účtovná jednotka povinná doložiť účtovné prípady účtovnými dokladmi, § 8 podľa ktorého je účtovná jednotka povinná viesť účtovníctvo správne, úplne, preukázateľne, zrozumiteľne a spôsobom zaručujúcim trvalosť účtovných záznamov, ods.5 podľa ktorého je účtovníctvo účtovnej jednotky zrozumiteľné, ak umožňuje podľa § 4 ods. 8 jednotlivo aj v súvislostiach spoľahlivo a jednoznačne určiť obsah účtovných prípadov v nadväznosti na použité účtovné zásady a účtovné metódy a obsah účtovných záznamov v nadväznosti na použité formy účtovných záznamov.
- Zo strany obce prichádzalo k porušeniu povinnosti podľa zákona o účtovníctve, nebola vykonaná vecná a formálna kontrola vystavených účtovných dokladov, nebola zabezpečená preukázateľnosť, odôvodniteľnosť účtovného prípadu, správnosť a hodnovernosť dokladov podľa §8 ods.1 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve.
- Poplatky za používanie káblovej televízie boli v jednotlivých rokoch stanovené v správnej výške.
- Poplatky za káblovú televíziu boli vyberané obcou preddavkovo na celý rok, hoci v zmysle uzatvorených zmlúv mali byť platby vyúčtované podľa počtu účastníkov na základe ¼ ročného odsúhlasenia skutkového stavu pripojovacích zásuviek. Obec teda od užívateľov vybrala platbu na celý rok napriek tomu, že nemohla mať vedomosť o tom, či daný užívateľ bude využívať službu celý rok. Zoznam účastníkov, ktorý mal byť prílohou k zmluve, tak ako aj zoznam poskytovaných kanálov nebol ku kontrole predložený.
- Za sledované obdobie nebola vyrubená daň za verejné priestranstvo. Obec tak konala v rozpore so zákonom č. 582/2004 Z. z. a v rozpore s ustanoveniami §9 VZN 1/2012.
- Kontrolovaný subjekt si nesplnil zákonnú povinnosť vyplývajúcu z ustanovení zákona č. 138/1991 o majetku obcí - §7 ods.2 písm .c) tým, že nevymáhal dlh od dlžníkov na daniach a poplatkoch.

Počas sledovaného obdobia prichádzalo k značným výkyvom v príjmoch a to najmä pri daniach zo stavieb a poplatku za KO a DSO za rok 2017.

- Kontrolou príjmovej časti rozpočtu zameranej na vyrubovanie a vyberanie miestnej dane a poplatkov bolo zistené, že v procese vyrubovania, evidovania a správy miestnej dane nebolo postupované v súlade s normatívnymi právnymi predpismi a všeobecne záväznými nariadeniami obce a nebol dodržaný ani proces uplatnenia zákonných sankčných mechanizmov. Kontrola preukázala nedodržanie ustanovenia § 156 ods. 1 písm. a) zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- Bol porušený § 29 zákona o účtovníctve ods. (1) podľa ktorého účtovná jednotka inventarizáciou overuje, či stav majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov v účtovníctve zodpovedá skutočnosti. Podľa § 30 inventarizačný zápis je účtovný záznam, ktorým sa preukazuje vecná správnosť účtovníctva.

- Obec v rozpore s §8 ods.1, 2, 3 zákona 369/1990 Zb. a v rozpore s so zákonom o majetku obcí nechránila majetok obce.

Kontrolovaný subjekt postupoval v rozpore so zákonom č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve § 6 ods. 3, § 7 ods. 1, § 8 ods.1, ods.2, ods.3, ods.4, ods.5 , ods. 6 , § 10 ods.2, § 11 ods. 3, § 12 Ods.4. § 14 ods.1, § 31 ods.3 , § 32, § 34 ods.1, ods.2, ods.3 , ods.4, § 38 písm. f), so zákonom č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole §5 ods.1 písm. a), b, d, e, f, h, i, §6 ods.2 písm. b), c, d, f, h, i, j, k. ods. 4 písm. a, d, e, f, §7 ods.1, ods.3 , s § 1 ods. 2 zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí , a v rozpore §13a zákona č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov a §179 a nasl. ustanovenia Zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonníka práce.

Pri účtovaní jednotlivých príjmov boli zistené rozpory s viacerými vnútornými smernicami – vnútornými predpismi obce Naháč, ktoré boli schválené uzneseniami OZ č. 30/2019 a 31/2019 : Zásadami hospodárenia a nakladania s majetkom obce Naháča §2 majetok obce- ods.1, 2, §3 škodová komisia, náhrady škôd, §16 pohľadávky a porušenia §157 ods.5 zákona č. 563/2009 Z. z., porušenia smernice 10/2019 o vedení účtovníctva a obehu účtovných dokladov čl.5 ods.3 písm. c) –č.7 ods.1 ,ods. 2, ods.3, ods. 4, čl.10 ods. 4 ,čl. 11, čl.14 ods. 2, ods. 3. Ods.5, čl. 16 ods. 14, čl.17 ods. 3 písm. h) , porušenie smernice 7/2019 o vedení pokladnice článok 1 ods.5, článok 3 , článok 4, čl.5 ods.2 písm. c, d, čl. 7., porušenia smernice 5/2019 článok 3, čl. 10 ods.5, ods.6,10, čl.11 ods.3, ods.4, smernice 9/2019 o evidovaní , odpisovaní a účtovaní majetku čl.1 ods.6, Organizačným poriadkom - §4 písm. a, e, k, §11, Pracovným poriadkom- čl.21 ods.3 , 4, 6, 8, 9, 13, čl.22 ods.1, čl.23.ods.3., registratúrnym poriadkom čl.1 ods.3, čl. 7, ods.3, 4,5, 8,10, čl.8 ods. 7, čl. 9 ods. 8, čl.15 , štatútom čl.15, čl. 16 ods. 2 c, d, ods.3.

Odporúčam, aby sa uvedenými kontrolnými okrem orgánov obce zaoberala aj inventarizačná komisia stanovená uznesením OZ č. 136/2018 písm. c) a škodová komisia ustanovená uznesením OZ 16/2019.

Voči návrhu správy boli podané námietky dňa 20.11.2020, ktoré H.K. vyhodnotila ako neopodstatnené.

Dňa 27.11.2020 boli povinnou osobou doručené návrhy opatrení:

- Zabezpečiť zverejnenie chýbajúcich VZN a dokumentov na webovom sídle obce
Termín : do konca decembra
- Vydávať platobné výmery v súlade so zákonnými požiadavkami
Termín : trvalo
- Dodržiavať a vyznačovať dátumy doručenia, splatnosti
Termín: trvalo
- Sledovať nedoplatky, informovať o nedoplatkoch dlžníkov
Termín : vždy po lehote splatnosti
- Pri platbách a príjmoch vykonávať kontrolu správnosti platby
Termín: priebežne
- Viest' originály výmerov a dokladov v registratúre
Termín : po vystavení výmeru/dokladu
- Overovať výmery ZFK
Termín: ihneď po vystavení

Z hľadiska závažnosti kontrolných zistení považujem navrhované opatrenia za málo účinné a navrhujem, aby boli doplnené takými opatreniami, ktoré zabezpečia, aby sa uvedené pochybenia viac neopakovali.

Vypracovala Bc. Jana Lopatková, hlavná kontrolórka

